

خلاصه مقالات

از ویس اکبر میرزا
نخستین شماره
از تاریخ و جغرافیا
شماره اول

بنامکشی

تهران - آذرماه ۱۳۸۶

کاربرد هنرهای سنتی در فرآیند طراحی معماری: تطابق دو هنر خوشنویسی و معماری

آسیه سامه*

یوسف گرجی مهبانی**

یکی از اهداف نهایی معماری در جوامع بشری ارتقای سطح فرهنگی از طریق بازنمایی برخی مظاهر آن همچون ادبیات، موسیقی، خوشنویسی و امثال آنهاست. در این میان خوشنویسی از جمله هنرهای سنتی این مرزوبوم است که در بردارنده مضامین غنی فرهنگی بوده و به‌عنوان روشی برای به‌تصویر کشیدن معانی عمیقی است تا مخاطب را به عمق این معانی از طریق تأمل بر صورت واقف سازد. پرواضح است که در تعامل معماری و خوشنویسی، گاهی خوشنویسی به‌عنوان هنری وابسته به معماری به‌کارگرفته شده و ظهور خود را در بستر بنا، مدیون زمینه‌هایی در کالبد است که قابلیت این امر را فراهم آورده‌اند. این تعامل چنان پراهمیت می‌نماید که پی‌بردن به عمق این ارتباط، ما را در درک صحیح نسبت هنرها با یکدیگر یاری می‌رساند. در این مقاله سعی بر تبیین جایگاه مطالعات بین‌رشته‌ای میان هنرها (معماری و خوشنویسی) و استخراج کاربرد اصولی مشترک در پرتو ارتباط میان آنهاست؛ به‌گونه‌ای که از یک سو محوریت پژوهش در عرصه معماری حفظ گردد و از سوی دیگر این ارتباط دانش معماری را در زمینه‌های تئوریک، در بهره‌گیری از مختصات سایر علوم، یاری رساند.

لذا با بررسی دو هنر معماری و خوشنویسی و یافتن نسبت استعاری میان این دو هنر، به تطابق آنها پرداختیم. نتیجه، کشف رابطه ظریفی میان دو هنر بوده است که ما را در تکمیل ایده‌های فکری و نظری در مورد هنرها یاری خواهد کرد.

واژه‌های کلیدی: معماری، خوشنویسی، اصول، تطبیق، نسبت استعاری.

* کارشناس ارشد معماری دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین

** عضو هیئت علمی و رئیس دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین